

СЕКРЕТА

РИАТ И

А Н С С Е И В

**ГОДИШЕН ДОКЛАД НА ОБЩИНА „МАРИЦА“
ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ДЕЙНОСТИТЕ
ПО ИНТЕГРАЦИОННАТА ПОЛИТИКА ЗА 2016Г.,
СЪГЛАСНО
ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА „МАРИЦА“
ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ
ЗА ИНТЕГРИРАНЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ
ОТ РОМСКИ ПРОИЗХОД И ДРУГИ ГРАЖДАНИ В УЯЗВИМО
СОЦИАЛНО ПОЛОЖЕНИЕ,
ЖИВЕЕЩИ В СХОДНА НА РОМИТЕ СИТУАЦИЯ
2014 – 2020Г.**

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. УВОД.....	2 стр.
II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЩИНСКО НИВО ПО ПРИОРИТЕТИ.....	2 стр.
1. Приоритет „Образование”.....	2 стр.
2. Приоритет „Здравеопазване“.....	5 стр.
3. Приоритет „Жилищни условия”.....	9стр.
4. Приоритет „Заетост“.....	11 стр.
5. Приоритет „Върховенство на закона и недискриминация”.....	13стр.
6. Приоритет „Култура и медии“.....	14 стр.
III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....	14 стр.

I. УВОД

Настоящият Годишен доклад на община „Марица“ за 2016г. отчита напредъка по изпълнението на Плана за действие на община „Марица“ за изпълнение на областна стратегия за интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация 2014-2020г. (ПИР). Планът се основава на приоритетите и насоките в държавната политика за интегриране на ромските общности и сходните такива и по-конкретно на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите 2012-2020 (НСРБИР)

В Плана за действие е заложена визията за развитието на общината като сигурно място за живот и отдих, основаващо се на местните ресурси, култура и традиции. Основен приоритет и грижа на общината са младите хора, грижите за тяхното отглеждане, възпитание, образование и професионална реализация на територията на общината, като поставя в центъра на своята грижа проблемите на ромските младежи.

Акцент в плана за действие е постигането на баланс между дейностите по социалното включване и дейностите, гарантиращи устойчиво развитие на общността. Основна част заемат дейностите по интеграцията на ромското население.

Реализирането на общинската политика в приоритетните направления е непрекъснат процес, но също и инструмент за единоедействие на местните инициативи с държавните изисквания. Целта е да се подобри благосъстоянието на маргинализираните групи.

Годишният доклад е изработен от експертен екип на община „Марица“ въз основа на задълбочен и обстоен анализ на извършените дейности от ресорните отдели и дирекции, отговорни за изпълнението на мерките от ПИР.

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЩИНСКО НИВО ПО ПРИОРИТЕТИ

Настоящият доклад дава информация за предприетите действия от община „Марица“ по приоритети през 2016г., съгласно заложените в ПИР дейности и мерки.

1. ПРИОРИТЕТ „ОБРАЗОВАНИЕ“

Като административна единица на държава членка на ЕС, община „Марица“ е предприела специфични мерки, за да гарантира равно третиране и да осигури пълен достъп на ромите до качествено образование в рамките на общообразователната система с оглед премахването на различията между ромските и другите ученици, като работи активно за завършването на всички ромски ученици най-малко на задължителното образование, и по-специално основното образование. За постигането на тази цел е необходимо следното:

- премахване на сегрегацията в училищата,
- намаляване на броя на преждевременно напусналите училище на всички нива на образованието, включително в средното образование, като се наблегне на професионалното образование;
- повишаване на достъпа до образование и грижи в ранна детска възраст, както и на тяхното качество, включително целенасочена подкрепа според нуждите;
- използване на приобщаващи и персонализирани методи на преподаване и учене, включително учебна помощ за изоставащите в учението и борба с неграмотността;

- насърчаване на по-висок родителски ангажимент и подпомагане на семействата с училищни медиатори, работещи изключително с ромите;
- подобряване на обучението на преподавателите и медиацията в училищата, насочени изключително към ромите;
- разширяване на достъпа до втори шанс за образование, като се оказва подкрепа за преминаването между различните степени на образование, и осигуряване на възможност за ромите да придобият набор от умения, спомагащ за тяхното навлизане на пазара на труда.

Образователната структура на Община Марица е добре развита и предоставя благоприятни условия за качествено образование.

Съставена е от 16 целодневни детски градини и 13 училища. Образователното равнище и професионалната подготовка на граждани са един от най-важните критерии за тяхното включване в социално-икономическия живот на всяко едно общество. В детските градини и в училищата на територията на община „Марица“ са създадени условия за равен достъп до качествено образование на всички деца и ученици, независимо от тяхната етническа принадлежност. Основна цел по приоритет „Образование“ е превенция на отпадане от образователния процес на деца и ученици от ромски произход. Ключов момент за постигане на целта е гарантиране правото на равен достъп до качествено образование, включително чрез интеграция на ромски деца и ученици в етнически смесени детски градини и училища.

1.1. Детски градини

Посещаемостта на детските градини е от изключително значение за развитието на децата и за формиране на умения за общуване в мултикултурна среда. Броят на целодневните детски градини на територията на общината през 2016г. е 16. В образователния процес в детските градини са включени общо 1 030 (Таблица № 1), разпределени в 44 групи, от които относителният дял на ромските деца е около 30-40% . Както се вижда от таблицата, наблюдава се нарастваща тенденция на броя на детските учители през 2016г. в сравнение с 2015г. През 2016г. детските учители са 92 на брой, като двама от тях са от ромски произход.

Таблица № 1. Брой детски градини, детски учители и деца

Община „Марица“, Детски градини						
Показатели	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
Детски градини - общо	15	15	15	15	16	16
Детски учители	84	85	86	88	89	92
Деца	1049	1048	1080	1141	1125	1030

Образователната структура и политика на община „Марица“ гарантират и съблюдают за редовната посещаемост на детските образователни структури.

Община „Марица“ продължава усилената работа в областта на интеграцията на децата от етническите малцинства. В края на 2015г. общината има разработено и внесено проектно предложение „Заедно ръка за ръка – творим красота“ по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж 2014-2020“, схема BG05M20P001-3.001-0075/01.08.2016. Приоритетна ос „Образователна среда за активно социално приобщаване“. Стойност на проекта – 317 870 лева. Срок на изпълнение – 01.08.2016г. - 31.12.2018г. Включва 33 ръководители и 35 клуба, също така външни експерти – психолог, психолог – методист, аниматор и обучители. По проекта са организирани дейности извън задължителните педагогически занимания за разширено и

успешно ползване на българския език и социална интеграция в мултикултурна среда. Създадени са различни клубове по интереси – театър, изучаване на български език, спортни игри, народни танци, вокални групи, мажоретки и др. Проектът осигурява участие и изява на всички сформирани клубове.

Предвидено е съвместно отбелязване на бележити дати, събития, празници на различните етноси и спортни мероприятия с активното участие на родителите. Ще се комбинират подходи и практически занимания, насочени към подобряване на уменията за интеграция и социализация на децата и техните родители. Целеви участници в проекта са деца на възраст 3-6 г. Участие взимат детските градини в следните села: с.Труд, с.Рогош, с.Костиево, с.Бенковски, с.Маноле, с.Манолско Конаре, с.Трилистник, с.Войводиново, с.Радиново и една подготвителна група в НУ „Отец Паисий“ в с.Динк.

Всички тези дейности, изпълнявани в детските градини на територията на общината, целят да засилят интереса към обучение още в ранна детска възраст и да насърчат по-висок родителски ангажимент към образователния процес, засилване на мотивацията за участие в образователния процес, допълнителни занимания с децата и учениците, за които българският език не е майчин.

Успешното изпълнение на проектите спомагат за постигане на заложените в Плана за действие на община „Марица“ очаквани резултати, свързани с образователния процес, а именно повишено качество на образование на децата от ромския етнос, както и устойчивост на процеса за интеграция.

1.2. Училища

Училищната структура на община „Марица“ е добре развита и предоставя благоприятни условия за качествено образование. На територията на общината функционират 13 училища, от които 11 основни и 2 начални (в селата Войсил и Динк). Средният брой на учениците на територията на общината за учебната 2015г.- 2016г. е 1974, а относителния дял на учениците от ромски произход е около 45-50%. Училища с висок процент са тези в селата Динк, Костиево и Калековец, докато с нисък процент роми са в селата Войводиново, Труд и Царацово. Към училищното образование спадат и 4 подготвителни групи като броят на децата в тях е 70, от които около 40% са деца от ромски произход.

Таблица № 2. Брой училища, паралелки, учители и учащи

Статистически зони Статистически райони Области Общини	Училища	I - IV клас			V - VIII клас			Завършили
		Паралелки	Учители	Учащи	Паралелки	Учители	Учащи	
Общо за страната	2 087	12 741	14 876	261 969	9 972	17 065	214 184	45 861
Южен централен район	456	2 579	3 067	52 627	2 056	3 708	43 023	9257
Пловдив	167	1210	1342	24797	903	1622	19447	3753
Марица	13	65	66	1083	50	94	891	97

Таблица № 2 показва броя на училищата, паралелките, учителите и учащите до 8-ми клас на територията на цялата страна, Южен централен район, област Пловдив и община „Марица“. Относителният дял на „завършилите спрямо общия брой учащи“ в общината е по-нисък в сравнение с този на областта.

Всички деца на територията на общината имат равен достъп до образователните институции. Децата, които получават образование в съседно населено място се превозват със специализирани училищни автобуси до училището и обратно.

През учебната 2015-2016г. броя на учениците, които са преместени от община „Марица“ в друга община или чужбина е 42. Броят на отпадналите от образователния процес ученици в общината в началото на учебната 2015-2016г. е 15. Като основна причина може да се посочи големия брой натрупани отсъствия.

2. ПРИОРИТЕТ „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“

2.1. Достъп до здравни услуги и програми

Здравната политиката на община „Марица“ е насочена към създаване на по-добри условия и осигуряване на равен достъп на всички граждани на общината до здравни услуги, независимо от техния пол, възраст, етническа и социална принадлежност. Особено внимание се обръща на подобряване на здравето обслужване на групите в неравностойно положение.

Цел по приоритет „Здравеопазване“ в областта на ромското здравеопазване за периода 2014-2020 година е да се гарантира равно третиране и премахване на разликата между пациентите от ромски произход и другите пациенти, така че да се подобри достъпът на ромите, наравно с другите, до превенция, първични здравни грижи, спешна медицинска помощ и специализирани здравни услуги. Община „Марица“ се стреми да постигне тези цели чрез:

- Гарантиране на предоставянето на основни социални услуги и пълни здравни услуги за ромите;
- Осигуряване на редовни медицински прегледи, предродилни и следродилни грижи, семейно планиране;
- Прилагане на схеми за безплатна ваксинация, насочени по-специално към живеещите в маргинализирани и отдалечени райони;
- Обучение на роми за квалифицирани здравни медиатори;

За дейност „Здравеопазване“ са изразходвани 297 978 лв. от които 178 754 лв. за лекарските кабинети в училищата. Част от изпълнението на приоритет „Здравеопазване“ е дейност „Детска млечна кухня“. За 2016г. финансовите средства от бюджета на община „Марица“, похарчени за дейността, възлизат на 108 793 лв. Достъп до дейността имат и ромските родители, но въпреки това ползването на детска млечна кухня от ромски семейства на територията на общината е под 1%.

По перо „Обезщетения и помощи“ по решение на Общински съвет „Марица“ от общинския бюджет за 2016г. са похарчени общо 56 407 лв. Средствата са отпуснати за подпомагане на хора от уязвими групи, социално слаби семейства, хора с изключително нисък жизнен стандарт. Средствата са финансирани и покрили нужди за:

- Ин-витро процедури
- Еднократни помощи до 1000лв. на социално слаби и/или болни граждани
- Помощ за абитуриенти-сираци – без 1 или 2-ма родители
- Коледни помощи за деца с увреждания и деца сираци
- Покриване на пътно-транспортни разходи на ученици от социално слаби семейства

От 01.08.2016г. община „Марица“ изпълнява дейности по проект **„Общностен център за деца и семейства в община „Марица“**, по договор за безвъзмездна финансова помощ: №BG05M9OP001-2.004-0032-C01/22.07.2016г., Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г., Процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05M9OP001-2.004 „Услуги за ранно детско развитие“. Основна цел на проекта е превенция на социалното изключване и повишаване качеството и количеството на социалните услуги за деца до 7г. от рискови групи и техните родители на територията на община „Марица“. Конкретните цели на проекта са следните:

- Повишаване благосъстоянието на децата в Община „Марица“, чрез предоставянето на интегрирани услуги за деца и родители;
- Изграждане на уважение към здравето и живота, силен характер за воля, воля за победа, чувство за отговорност и умения за работа в екип у децата и техните родители;

- Ускоряване на икономическата и социална интеграция на жителите на община „Марица“

Проектът обхваща само деца на възраст от 0 до 7 г. и техните родители, както и бъдещи родители от рискови групи. Основните целеви групи деца в риск (0-7 г.) са:

- Деца от уязвими етнически групи, в частност ромската общност;
- Деца, чиито родители са безработни;
- Деца, чиито родители получават социални помощи;
- Деца без личен лекар, или чийто личен лекар не е педиатър;
- Деца, непосещаващи детска градина или неползващи друг тип услуга за грижа деца;
- Деца, за които родителите не полагат достатъчна грижа;
- Деца с увреждания;
- Деца със здравословни проблеми.

Основни целеви групи родители (на деца от 0 до 7г.) са:

- Родители от уязвими етнически групи, в частност ромската общност; Родители, получаващи социални помощи; Родители на 3 и повече деца; Безработни родители; Самотни родители; Бъдещи родители от уязвими групи; Родители (най-вече майки) в рисковата възраст;
- Родители без или ниско образование;
- Родители, живеещи в лоши жилищни условия;
- Родители, които не полагат достатъчна грижа за децата си (регистрирани в полицията и Дирекция „Социално подпомагане“ на АСП);
- Родители на деца с увреждания;
- Родители на деца със здравословни проблеми;
- Родители на деца във висок риск (забавяне в развитието и др.)

Идентифицирани са потребителите на услугата чрез Дирекция „Социално подпомагане“ „Марица“, като беше предоставен списък на бенефициентите и Телк решение на деца с увреждания на територията на Община „Марица“. Организиран са срещи с родители на деца с увреждания, като се разясняват възможностите на услугата и се предоставят информационни и обучителни материали.

При изпълнението на дейностите, включените потребители на услугите от ромски произход възлиза на около 40%.

В началото на 2016г. община „Марица“ стартира проект **„Център за интегрирани и социални услуги“**, финансиран по ОП „Развитие на човешките ресурси“, схема BG05M9OP001-2.002-0116-C001/18.12.2015 „Независим живот“ като по него освен лични асистенти са осигурени и психолог, рехабилитатор и социален работник. Проектът обхваща 18 населени места в община „Марица“. Основна цел на проекта е да се подобри качеството на живот и да се осигури достъп до интегрирани услуги за социално включване на хора с увреждания, хора над 65 г. и деца в невъзможност за самообслужване.

Специфични цели на проекта са:

- Предоставяне на почасови интегрирани социални услуги в общността или в домашна среда на територията на община „Марица“.
- Превенция за настаняването в специализирани институции и социално включване в обществения живот на обслужваните лица.
- Осигуряване на заетост на безработните лица, които ще бъдат наети по проекта.
- Създаване на възможност за професионално развитие на ангажирани с грижи лица от семейства на хора с увреждания.
- Целеви групи:
- Хора с увреждания с ограничения или невъзможност за самообслужване, в т.ч. и деца;
- Хора над 65 г. с ограничения или в невъзможност за самообслужване;
- Самотно живеещи и тежко болни лица.

Очаквани резултати:

Осигуряване на по-висок стандарт на живот на възрастни хора с трайни увреждания и самотно живеещи хора, които са социално изолирани и не са в състояние сами да организират бита си и да поддържат хигиената в дома си, и да се предотврати зависимостта им от институционализиран тип грижи. Към 31 декември 2016г. потребителите на социалната услуга „Личен асистент“ са общо 100 като 20% от тях са роми.

На 19.09.2016г. е подписан Договор за безвъзмездна финансова помощ №BG05FMOP001-3.002-0123-C01 „Осигуряване на топъл обяд в община „Марица“ по Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане, Фонд за Европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица, Операция „Осигуряване на топъл обяд 2016“. Основната цел на проектното предложение е намаляване на броя на живеещите в бедност лица чрез осигуряване на топъл обяд на територията на община „Марица“. Общата стойност на допустимите разходи за изпълнение на договора възлиза на 50 397,60лв, а периодът на изпълнение е 8 месеца – от септември 2016г. до април 2017г. По проекта ще се предоставя топъл обяд на 120 нуждаещи се лица от населените места на общината. Целева група по проекта е: самотно живеещи лица и семейства, които не могат да се издържат чрез имуществото си или труда си и получават пенсии в минимални размери – за осигурителен стаж и възраст, за инвалидност, наследствени пенсии, пенсии, несвързани с трудова дейност.

2.2 Здравни показатели

Повишаване на здравните знания и информираността на ромското население чрез осъществяване на здравни консултации за деца и формиране на родителски умения.

Справка за извършената регистрация по ЗЛЗ в РЗИ – Пловдив към февруари 2016г. показва, че на територията на община „Марица“ има 19 общопрактикуващи лекари, чиито практики обхващат 19-те населени места.

Справката сочи още, че броят на денталните медици, осъществяващи дейност на територията на община „Марица“, е 24, 1 бр. лаборатория МТЛ. Добра е и аптекната структура в общината. В случаите на нужда от спешна медицинска помощ населението се обслужва от Спешна помощ – гр. Пловдив. По преценка на личните лекари на състоянието на заболялите те биват насочвани и настанявани в лечебните заведения в гр.Пловдив. Във всички 19 на брой населени места на територията на общината съществуват здравни кабинети, като общото състояние на сградите и медицинските кабинети е сравнително добро. Общата здравна ситуация в община Марица е стабилна и масови комплексни проблеми съществуват рядко.

През 2016г. няма промяна в структурата и броя на лечебните заведения на територията на общината. Броят на общопрактикуващите лекари е достатъчен за задоволяване на здравните потребности на местното население. Достъп до здравни услуги, предоставяни от личните лекари и лекарите по дентална медицина е осигурен и за представителите на ромската общност. Въпреки това посещенията им са редки поради високия дял на здравно неосигурените сред тях - около 60 – 70%

Таблица № 3. Живородени и възраст на майката

Области/ Общини	Общо	Живородени и възраст на майката							Относителен дял на майки под 20г. спрямо общия брой
		под 20	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45+	
Общо за страната	69 950	6 274	13 157	20 665	16 257	7 917	1 522	165	11,45%
Област Пловдив	6 668	671	1 301	2 171	1 614	780	120	11	9,93%
Община "Марица"	292	45	84	86	51	18	7	1	6,48%

Данните от Таблица № 3. Живородени и възраст на майката за 2015г. сочат, че относителният дял на ражданията, при които майката е на възраст под 20г. е 6,45%. Както се вижда от таблицата обаче, този процент се различава от процентното отношение за цялата страна. По неофициални данни високият процент раждания под 18-годишна възраст се определя от етническата принадлежност на момичетата в тази възрастова група. Най-висок е дялът на родилите под 18 години в селата с висока концентрация на ромско население, а именно с. Рогош, с. Калековец и с. Динк.

Основен здравен проблем съществува в селата с висока концентрация на ромско население. В селата Калековец и Динк общата здравна картина е изключително контрастна на останалите населени места, където ромското население е сравнително по-малко. Трябва да се обърне особено внимание на тамошното ромско население, поради бременност на малолетни и непълнолетни ромски момичета или прекалено късно посещаване на женски консултации при бременност, ниската сексуално-здравна култура, превенция от ранно забременяване и опасностите, които тя крие както за майките, така и за новородените.

Ромите в общината поддържат добри санитарно-хигиенни условия в жилищата си, посещават редовно медицинските кабинети най-често за профилактика на нивото на кръвното налягане.

Личните лекари наблюдават особено сериозното им отношение към личното здраве, загриженост и изпълнителност на родителите от ромския етнос при задължителното имунизирание на децата.

Населението в детска възраст боледува най-често от масовите инфекциозни заболявания – сезонни грипове и вируси, поразяващи горните дихателни пътища. Лекарите забелязват у децата в училищна възраст изкривявания на опорно-двигателната система, късогледство и затлъстяване. Затлъстяването в ранна детска възраст неминуемо води след себе си тежки последици, свързани със заболявания от диабет, хипертония.

2.3 Спорт и спортна инфраструктура

Развитието на спортната дейност в община „Марица“ с годините е достигнало добро ниво и съществуват добри спортни традиции. Община „Марица“ приема спортните ценности за едни от водещите в процеса на интеграция на малцинствата. Именно поради тази причина в плана за действие са заложили като подприоритет спортните дейности. Във всички населени места има отредени терени за спорт, които са достъпни за всеки, който желае да спортува, без значение от възраст, пол, етническа принадлежност и др.

На територията на общината са регистрирани 15 футболни клуба, 1 хандбален клуб в с.Труд, 1 баскетболен клуб в с.Рогош, 1 клуб по вдигане на тежести в с.Динк и 1 клуб по конен спорт в с.Войводиново. Във всички спортни клубове и прояви взимат участие и представители на ромския етнос без това да създава напрежение и неразбирателство между участниците. Това доказва, че спортът е един от най-добрите интеграционни инструменти за насърчаване на социалното приобщаване.

На територията на общината съществуват благоприятни природо-климатични условия за развитието на спортният лов. На територията на с. Труд, ЛРД „Сокол“ има стрелкови комплекс, където се провеждат и международни състезания. Комплексът е общодостъпен и се ползва от ловци и от граждани, независимо от етническата им принадлежност.

Заниманието със спорт е добра основа за интеграция и изграждане на толерантност към различните, затова, независимо от състоянието на спортните площадки, община „Марица“ провежда общински първенства по следните видове спорт:

Във всички състезания активно участват и представители на ромския етнос, което е признак за успешната антидискриминационна политика, която община „Марица“ провежда през годините. Традиционни и ежегодни за общината са:

1. Спортни състезания и празници посветени на 8 април Международният ден на ромите, в с. Динк се провежда футболен турнир и лека атлетика
2. 25 март - Празник на община Марица с организирани състезания по футбол и лека атлетика в село Строево.

3. 22 април Общинско първенство по ханбал за юноши и девойки до 15 години в село Маноле
4. Във връзка със 17-ти май, Световният ден на спорта, се провеждат състезания по лека атлетика и футболен турнир в с. Строево
5. Турнир по шах мат в село Скуtare.
6. Общинско първенство за юноши до 15г. по футбол, хандбал, баскетбол и лека атлетика
7. Общинско първенство по баскетбол за деца до 12 години в село Маноле.
8. Ежегодно под патронажа на кмета на Общината се организира футболен турнир за Купата на кмета в село Маноле.

3. ПРИОРИТЕТ „ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ”

Община „Марица“ се стреми да подобрява жилищните условия, включително и прилежащата техническа инфраструктура чрез няколко основни дейности, заложи в Плана за интеграция на ромите.

Проблемът с незаконните постройки на жителите от ромски произход, който е актуален за цялата страна, е налице и в населените места в община „Марица“.

През 2016г. община „Марица“ стартира процедура по разширяване на урбанизираната територия и включване на парцели, които са застроени без устройствен статут в с.Рогош и с. Царацово. Извършено е заснемане на парцелите, които са застроени от жители от ромски и/или турски произход.

През 2016г. Министерството на земеделието разреши включването в строителните граници и на с. Костиево общо 68 543 кв.м. земеделска земя - общинска собственост, за изграждане на обект: „Жилищно строителство“. Образувани са 35 броя нови имоти с отреждане „Ниско застрояване – до 10м“.

В Програмата за управление, придобиване и разпореждане с общинско имущество на община „Марица“ за 2016г. са заложи и определени 97 бр. общински имоти за право на строеж за социални жилища в 14 населени места на територията на общината:

Таблица № 4. Населени места с отредени имоти за строеж на социални жилища – брой и обща площ

№	Населено място	Брой имоти	Обща площ /кв.м./
1	Бенковски	1	1 039
2	Войводиново	16	8 727
3	Войсил	8	6 576
4	Граф Игнатиево	4	3 486
5	Динк	25	13 078
6	Калековец	5	3 639
7	Костиево	3	2 512
8	Маноле	7	3 500
9	Манолско Конаре	8	4 961
10	Радиново	5	3 015
11	Скуtare	8	5 391
12	Трилистник	1	509
13	Труд	5	2 902
14	Царацово	2	1 248
	Общо	98	60 586

През отчетния период с учредено право на строеж за построяване на Жилищни сгради върху общинска собственост са 16 жители на общината, от които около 80% са от ромски произход. Общата площ на учредените през 2016г. общински терени възлиза на 11 759 кв.м. През 2016г. община „Марица“ успешно приключи 2 проекта за подобряване и развитие на водоснабдителна и канализационна инфраструктура в две от населените места, финансирани от бюджета на община „Марица“:

1. **Обект 1** : „Канализация за дъждовни води по част от ул. „28-ма“, ул. „49-та“ и прилежащи улици в село Маноле, община „Марица“ на стойност 86 628,29 лв.
2. **Обект 2** : „Канализация за дъждовни води по част от ул. „Изток“, ул. „Д. Дебелянов“ и ул. „Цар Калоян“ в село Рогош, община „Марица“ на стойност – 78 499,38лв.

При изпълнението и на двата проекта в целевите групи са включени и уязвими групи от населението.

Като основен проблем, засягащ жилищата на ромите, се очертава значително нарасналият брой на незаконно построените жилища. Безразборното строителство върху общински имоти или земеделски парцели извън регулация и чувството за безнаказаност сред ромите е фундаментален национален проблем, за който е необходимо да се предприемат своевременни мерки.

Въпреки че част от жилищата спада към т.нар. „старо строителство“, състоянието на сградите е видимо добро, електрифицирани са и с функционираща водопроводна система, а новопостроените в никакъв случай не представляват опасност за здравето или за сигурността им.

4. ПРИОРИТЕТ „ЗАЕТОСТ“

Според последните актуални данни на Дирекция „Бюро по труда Марица“ броят на официално регистрираните безработни към 31.12.2016г. възлиза на 729 души, а средногодишен брой безработни – 816. От регистрираните самоопределили се като роми лица са 240. Безработни с намалена трудоспособност към 31.12.2016г. са 36 лица.

Дирекцията „Бюро по труда – Марица“ активно реализира държавната политика за насърчаване на заетостта и закрила при безработица и популяризира текущите програми и насърчителни мерки за заетост сред работодателите в региона. Това дава положително отражение на местния трудов пазар поради факта, че обхваща голяма част от рисковите групи.

Една от най-уязвимите групи на пазара на труда е тази на безработните роми. Основна цел по приоритет „Заетост“ е мотивацията им за започване на работа и осигуряването на достъп до пазара на труда и до различни инициативи за самостоятелна заетост.

Основната цел на програмите е осигуряване на заетост и социална интеграция на безработни лица, които са обект на месечно социално подпомагане. Тази цел се постига чрез разкриване на работни места - в общополезни дейности, както и повишаване на пригодността им за заетост, чрез усвояване на нови умения. С проектите се подпомага изпълнението на важни за общината и държавата дейности като намаляване на разходите за социални помощи, подобряване на условията на живот на населението на община „Марица“ и не на последно място намаляване на безработицата, особено сред ромското население. Ниската квалификация на лицата с ромски произход, които могат да бъдат наети, е най-големият проблем при намирането на работа, затова решаването на този проблем ще доведе до повишаване стандарта на живот на тези групи. Осигурената им заетост ще доведе до по-успешното им реализиране и в бъдеще.

Ромите, които изкарват поминъка си в сенчестата икономика или произвеждат селскостопанска продукция, обикновено описват себе си като безработни. Въпреки обаче широкото участие в неформалната икономика ромските домакинства силно зависят от социални помощи и други бюджетни плащания (пенсии, детски надбавки, др.). Ниските нива на заетост и ниското търсене на притежаваната от повечето роми квалификация са сред основните параметри, обуславящи присъствието на ромите на пазара на труда. Те се дължат основно на

ниска конкурентоспособност, поради ниска образователна степен и/или липса на професионална квалификация.

През 2016г. по Регионална програма за заетост, община „Марица“ е осигурила работа за период от 6 месеца на 7 лица – нискоквалифициран персонал, продължително безработни и лица над 54 години.

По Националната програма „Активиране на неактивни лица” в общинската администрация на община „Марица“ е назначено 1 лице – младши специалист Младежки медиатор.

По Националната програма за заетост и обучение на хора с трайни увреждания през 2016/2017г. са назначени 2 лица за период от 12 месеца - едно лице в качеството си на младши специалист работи в кметството на с. Царацово, а друго – като младши експерт в кметството на с. Маноле.

По Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020г. „Активни“ BG05M90P001-1.002 са наети 28 лица за 6 м. в следните населени места: с.Маноле, с.Желязно, с.Войсил, с.Бенковски, с.Труд, с.Трилистник, с.Царацово, с.Ясно поле, с.Строево, с.Крислово, с.Граф Игнатиево, с.Динк, с.Костиево, с.Рогош и с.Калековец.

Община"Марица" е партньор по проект BGO5M90PO01-1.005-0001 „Обучения и заетост за младите хора”, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд и Инициативата за младежка заетост. Ръководител на проекта е Социална фондация „Инди рома 97“ гр.Куклен. Процедурата е насочена към мотивиране на неактивни младежи. Предоставя се възможност за включване в образование, както и придобиване на професионални умения и квалификация. Насочване и връщане в образователната система на младежите, който не са в система, образование и обучение. През 2016 година младежи до 29 годишна възраст преминаха курс за работник озеленител и работник строителство. През месец септември са назначени 15 младежи до 29 годишна възраст за период от 6 месеца в селата Рогош, Калековец, Костиево, Стоево и Динк.

Дирекция „Бюро по труда „Марица“ - Пловдив си сътрудничи и търси съдействието на неформални лидери и официални представители на гражданските ромски структури по места при реализирането на редица инициативи, касаещи подпомагане интеграцията на безработните лица от ромски произход.

Таблица № 5. Общ брой регистрирани лица в ДБТ „Марица“ - Пловдив

Общ брой регистрирани в ДБТ „Марица“ - Пловдив (по години)						
Година	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Брой	1166	1330	1306	1212	964	816

Таблица № 5 показва общия брой на регистрираните лица в ДБТ „Марица“ – Пловдив по години – от 2011 до 2016г. Както се вижда, през 2016г. средногодишния брой на регистрираните лица е 816, което, в сравнение с предходните 4 години, представлява сериозен спад. Около 40% от всички регистрирани лица в ДБТ „Марица“ - Пловдив са от ромски произход. Основните причини за високия процент на безработица сред тях са свързани с ниското им образователно и квалификационно ниво, поради което шансовете им на трудовия пазар са ограничени. Образователната структура на общия брой регистрирани лица е посочена в Таблица № 6:

Таблица № 6. Образователно равнище на регистрираните безработни в ДБТ „Марица“ – Пловдив

Образователно равнище на регистрираните безработни в ДБТ „Марица“ - Пловдив				
	2013	2014	2015	2016
Висше	61	58	60	49
Средно	419	303	291	247
Основно	233	221	172	135
Начално и по-ниско	627	547	441	298

По данни на ДБТ „Марица“ възрастовата структура на безработните лица от ромски произход към 31.12.2016г. е:

- 47 лица – до 29г.
- 71 лица – над 50г.

5. ПРИОРИТЕТ „ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ”

Като част от държава членка на ЕС, община „Марица“ ефективно прилага административни разпоредби и практики, които целят да ограничат проявите на дискриминационно отношение към българските граждани от ромски произход и към други граждани в уязвимо социално положение. Основната цел при изпълнение на приоритета е да се постигне подобряване условията на живот на целевите групи чрез дейности за превенция от дискриминация, дейности, гарантиращи правата на гражданите и утвърждаване на принципа на равните възможности.

В случай на принудително изселване община Марица спазва напълно не само достиженията на правото на ЕС, но и международните задължения в областта на правата на човека и по-специално - Европейската конвенция за правата на човека.

През 2012г. стартира МКБППМН – община „Марица“, чиито дейности са свързани с:

- Ранна превенция и откриване на симптоми за извършване на криминални деяния;
- Дейности за ограничаване на криминалната активност на ромските деца;
- Превантивна работа с родителите;
- Други дейности по изпълнение на национални и общински планове и програми.

През 2016г., с цел предотвратяване и противодействие на извършването на противообществени прояви, МКБППМН – община „Марица“ е приложила 8 програми за превенция и противодействие на детското асоциално поведение, чиито информационни кампании са обхванали общо около 600 лица.

На 27.05.2016г. от МКБППМН бе проведен футболен турнир под надслов „Футболът - надежда за децата”, а на 18.06.2016г. бе проведен Рок фест „Не на агресията“, в с. Войводиново.

Общият брой на децата, водени на отчет в ДПС през годината, е 59 като 55% от тях живеят в криминогенна семейна среда, имат криминогенна приятелска среда или живеят в социално слаби семейства. Противообществените прояви на децата са свързани предимно с бягство от дома (1 случая), а извършените престъпления са основно кражби от магазини или други търговски обекти (16 случая). През 2016г. на територията на общината няма регистрирана нито една джебчийска кражба, извършена от малолетни или непълнолетни лица.

През 2016г. МКБППМН е насочила едно непълнолетно лице с противообществена проява към Дирекция за социално подпомагане и отделите за закрила на детето за предоставяне на мерки за закрила. Проведени са беседи с родителите със съдействието на обществен възпитател, в резултат на което видимо се подобри отношението на родителите към малолетния, както и неговото поведение. Общият брой на малолетните и непълнолетните лица, с които са работили обществени възпитатели през 2016г. е 10.

Справка за общите условия, при които са живели малолетните и непълнолетните лица с решени възпитателни дела показва, че 18 деца са живеели при двамата си родители, а 1 лице - само с един родител. През 2016г. на територията на общината няма регистриран нито един случай на безнадзорни и малтретирани малолетни и непълнолетни лица.

През 2016г. МКБППМН със съдействието на директорите на училищата на територията на община „Марица“ е организираща и провела лекции, беседи и обучения с цел превенция на противообществените прояви на следните теми:

1. Как би постъпил ти? Да си добър е лесно - I-IV клас
2. Поведение според нормите - I-IV клас
3. Какво губя, ако напусна училище - V-VIII клас
4. Как да се държим с непознати - кибер тормоз или непознат на улицата - I-IV клас
5. Вредно влияние на сектите – V-VIII клас
6. Модел на поведение – в питейните заведения, на улицата, в училище – предизвикателно облекло и поведение - V-VIII клас
7. Наркотични зависимости - V-VIII клас
8. Насилието в училище - I-VIII клас
9. Вредата от тютюнопушенето - I-VIII клас
10. Хив/СПИН - V-VIII клас

Община Марица се ангажира с прилагането на методи, мерки и механизми за борба с дискриминацията, с която се сблъскват ромските деца и жени, като следи за спазването на законодателството относно браковете на непълнолетни, работи в подкрепа на борбата срещу принудителните бракове и абсолютно забранява просията, в която са въввлечени деца. Във всички дейности община „Марица“ се старее да ангажира включването на здравни инспектори и инспектори по труда, полицията, образователни експерти и членове на неправителствени организации и сдружения, както и представители на гражданското общество.

6. ПРИОРИТЕТ „КУЛТУРА И МЕДИИ“

Съхраняването, развитието и популяризирането на специфичната етнокултура на ромите като част от българската национална култура е сред основните цели на община „Марица“ в процеса на интеграция. Общината е създала условия за равен достъп на ромската общност до обществения културен живот. Основният двигател на културната дейност са 19-те читалища, разположени във всички населени места.

Дейностите, които са предприети през 2016г. за запазване и развитие на културната идентичност на ромската общност, са свързани предимно с организирането и провеждането на фестивали, чествания и събития с богата художествена самодейност.

През 2016г. традиционно община „Марица“ организира честването на Международния ден на ромите – 8-ми април под надслов „Пеем, танцуваме и живеем заедно“. Тази година домакин на събитието беше с. Костиево, където беше изградена специално за случая сцена, на която представителите на ромския етнос имаха възможност да изявят своите танцови умения, таланти и емоции. На местния стадион беше проведен оспорван футболен турнир, а на централния площад в селото бяха избрани победителите в конкурса „Мис и Мистър Ромска пролет“.

През 2016г. се проведе и XIV-ти национален събор за автентичен фолклор „От извора“ – с. Труд. Целта на събитието е да бъде показано разнообразието на българската национална култура, съхранено в обичаите, песните и танците, в различните диалекти и облекла. В тазгодишния събор се включиха над 800 участници от цялата страна, за да покажат своите певчески и танцови умения. Събитието няма състезателен характер и не поставя изисквания и ограничения пред желаещите да участват в него. През последните години съборът се превръща в една от най-значимите прояви в културния календар на общината.

Официалният празник на община „Марица“ се провежда 2 пъти в годината. Пролетното издание е на 25.03. - „Благовещение“ и се спазва традицията всяка година да се провежда в

различно населено място. На 22 септември по повод Деня на Независимостта на България се провежда и есенния празник на община „Марица“, който тази година се проведе в с. Скуtare. Провеждат се множество спортни състезания, на които вземат участие децата от спорните клубове. През целия ден звучи музика и се вият кръшни хора. Празникът се е превърнал в традиционен и знаков за общината, защото под звуците на веселието и широките усмивки обединява неговите жители независимо от тяхната възраст, пол, етническа принадлежност, образование и професионални умения.

По традиция през годината се провеждат и множество по-малки събития, чествания и състезания, организирани от местните общности по населени места. На територията на общината функционират 16 клуба на пенсионера, в селата Войводиново, Граф Игнатиево, Желязно, Калековец, Костиево, Крислово, Маноле, Манолско Конаре, Рогош, Скуtare, Строево, Трилистник, Труд, Царацово и Ясно поле, където членовете им осъществяват социални контакти, срещи, разговори, занимания по интереси, а също така се провеждат здравни беседи, консултации, чествания на рождени и именни дни, развива се художествена самодейност.

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Община „Марица“ отчита напредък по изпълнението на Плана за интеграция на ромите 2014-2020. През 2016г. бяха постигнати няколко от целите, заложили по приоритети. Чрез различни проекти и механизми бяха подобрени образователните условия и беше повишена квалификацията на педагогическите специалисти за работа в мултиетническа образователна среда. Постигна се напредък и в приобщаването на родителите роми към образователния процес и засилване на участието им в него. Все още е налице необходимостта от повишаване на образователната активност и придобиваната степен на образование сред етническите малцинствени групи, които при тях са по-ниски спрямо тези в общността.

През 2016г. бяха предоставени и различни социално-здравни услуги, които спомогнаха отчасти за подобряване условията на живот на хората, живеещи в неблагоприятна обстановка и в уязвимо социално положение. Основен проблем на гражданите от малцинствен произход в сферата на здравеопазването все още остава високият дял на лицата извън обхвата на здравната и здравно-осигурителната система.

Заетостта сред ромското население все още е неустойчива и свита в рамките на неквалифицирания трудов пазар. През отчетния период по различни европейски, национални и регионални програми беше осигурена работа и повишена квалификацията на безработни лица, представители на ромския етнос, с което се цели повишаване конкурентоспособността на малцинствената работна сила, за да се улесни реализацията ѝ на местния пазар на труда.

Представителите на ромската общност участват активно в културния живот на общината. Богатият културен календар спомага не само за тяхното приобщаване към културния живот, но и за взаимното опознаване между различните етноси, което е гаранция за добро межкултурно общуване, недискриминационно отношение и проява на толерантност.

И през 2017г. община „Марица“ ще продължи да реализира проекти и мерки с цел постигане на устойчивост на резултатите.